

Referat fra biskoppernes møde i Helsingør

Den 23. – 26. oktober 2018

1. Supplering af emneliste
2. Orientering fra Grønland og Færøerne
3. Involvering af folkekirken 'En lærke letted...' i 2020.
4. Imagekampagne for folkekirken – hvordan kommer vi videre herfra? Henvendelse fra Peter Buch Hansen
5. Biskoppernes bestyrelsesposter i de historiske klostre og stiftelser når stiftamtmanden skrives ud af bestyrelserne.
6. Ny udpegning af repræsentant til Bibelselskabet og til Folkekirke og Religionsmøde.
7. Værtskab for generalforsamlingen for Det Lutherske Verdensforbund.
8. Danske Kirkedage.
9. Temadrøftelse om forholdet mellem embede og Præsters kompetence.
10. Ny præst, status og opfølgning.
11. Orientering og drøftelse af status på liturgiarbejdet, lanceringsplan for rapporterne, plan for opfølgningen.
12. Orientering om evalueringen af Haderslevs kirke-skoletjeneste.
13. Drøftelse af aktuelle samfundsmæssige spørgsmål.
14. Orientering om forholdene for kontaktpræster for hørehæmmede.
15. Orientering om 'Danmarks kirker – rum, arkitektur og kunst'. Projektbeskrivelse fra Claes Hvidbak.
16. Henvendelse fra Menighedsfakultetet
17. Siden sidst.
18. Rapport fra udvalgene.
19. Kalender

Studietur sammen med Det mellemkirkelige Råd til Bruxelles 19. – 21. november 2018

Bispemøde den 2. – 4. januar 2018 i København (ingen delegationer)

Bispemøde den 23. – 26. april 2019 i Lolland-Falster

Nordisk bispemøde den 24. – 28. juni 2019 i Finland

Bispemøde den 22. – 25. oktober 2019 i Haderslev

Bispemøde den 2. – 3. januar eller 6. – 9. januar 2020 i København

Bispemøde den 28. april – 1. maj 2020 i Roskilde

Bispemøde den 27. – 30. oktober 2020 på Fyen

Bispemøde den 4. – 7. januar 2021 i København

Bispemøde den 27. – 30. april i Ribe

Bispemøde den 26. – 29. oktober 2021 i Aalborg

Bispemøde den 3. – 6. januar 2022 i København

Bispemøde den 26. – 29. april 2022 i Aarhus

Bispemøde den 25. – 28. oktober 2022 i Viborg

20. Eventuelt

Til stede:

Biskop Peter Skov-Jakobsen, Københavns Stift
Biskop Lise-Lotte Rebel, Helsingør Stift, mødeleder
Biskop Peter Fischer-Møller, Roskilde Stift
Biskop Marianne Gaarden, Lolland-Falster Stift
Biskop Henning Toft Bro, Aalborg Stift
Biskop Henrik Wigh-Poulsen, Aarhus Stift
Biskop Henrik Stubkjær, Viborg Stift
Biskop Elof Westergaard, Ribe Stift
Biskop Marianne Christiansen, Haderslev Stift
Biskop Sofie Petersen, Grønlands Stift
Biskop Jógvan Friðriksson, Færøerne

Afbud fra biskop Peter Fischer-Møller.

1. Supplering af emneliste

Der er flere udpegninger af repræsentanter under pkt. 6.

2. Orientering fra Grønland og Færøerne.

Sofie Petersen orienterede om, at den grønlandske præstestilling, der skulle have været oprettet i den østlige del af Danmark, ikke var blevet til noget. Pastorseminariet i Nuuk er i fuld gang, men selv om nye præster er på vej, kan det fortsat være vanskeligt at få besat stillingerne i yderdistrikterne. Kateketuddannelserne kører stabilt, og der har været et godt optag på universitetets teologiuddannelse. Der er mangel på organister, men der er netop blevet færdiguddannet fire, og det hjælper lidt. Sofie Petersen har holdt møde med Selvstyrets kirkeudvalg, hvor manglen på præster, kateketer og organister var blevet drøftet, dog uden at der var fundet en umiddelbar løsning.

Jógvan Friðriksson orienterede om, at det på Færøerne går godt for kirken, og økonomien er i det hele taget i bedring. Der er planlagt oprettet to nye præstestillinger, og det overvejes tillige at oprette en tredje, så det samlede antal præster i den færøske kirke bliver 28 inkl. domprovst og biskop. Der er flere ansøgere til stillinger, så der er ikke mangel på præster, og den færøske kirke har et solidt grundlag i befolkningen. Samtlige kirkelige institutioner på Færøerne ønsker at bevare et godt forhold til den danske folkekirke, og man har fine udvekslinger af samarbejder og efteruddannelser både med den danske og den norske folkekirke. Jógvan Friðriksson har netop deltaget i nordisk klimakonference på Island, sammen med biskopper fra Grønland, Finland, Island,

Norge og Sverige og anbefaler, at den danske folkekirke ligeledes repræsenteres på disse konferencer.

3. Involvering af folkekirken 'En lærke letted...' i 2020.

Peter Skov-Jakobsen orienterede om henvendelsen. Biskopperne finder arrangementet spændende, og opfordrer til, at arrangørerne henvender sig til Folkekirkens Ungdomskor.

4. Imagekampagne for folkekirken. Henvendelse fra Peter Buch Hansen

Biskopperne drøftede henvendelsen, og henholder sig til svar fra Peter Skov-Jakobsen, der genfremsendes til Peter Buch Hansen på biskoppernes vegne, hvoraf det fremgår, at biskopperne ikke fandt projektet relevant på nuværende tidspunkt.

5. Biskoppernes bestyrelsesposter i de historiske klostre og stiftelser når stiftamtmanden skrives ud af bestyrelserne.

Biskopperne drøftede, hvordan pladserne i bestyrelser i de historiske klostre og stiftelser fremover skal besættes. Biskopperne fandt, at enkelte steder kan tiden være inde til at gennemføre vedtægtsændringer, således at antallet af pladser i bestyrelsen kan udvides eller posten kan delegeres.

6. Ny udpegning af repræsentant til Bibelselskabet og til Folkekirke og Religionsmøde mv.

Tine Lindhardt og Henrik Stubkjær indstilles af biskopperne til Budgetfølgegruppen.

Peter Skov-Jakobsen foreslås som repræsentant for folkekirken i Danske Kirkers Råd.

Tine Lindhardt indstilles som biskoppernes repræsentant i bestyrelsen i Selskab for Kirkeret.

Marianne Gaarden indstilles som biskoppernes repræsentant i Bibelselskabets bestyrelse.

Udpegning af repræsentant til Folkekirke og Religionsmøde afventer bispemødet januar 2019.

7. Værtskab for generalforsamlingen for Det Lutherske Verdensforbund.

Henrik Stubkjær og Peter Skov-Jakobsen orienterede om drøftelserne vedrørende placering af værtskabet for generalforsamlingen for Det Lutherske Verdensforbund. Biskopperne anbefaler, at Folkekirkens mellemkirkelige Råd arbejder videre med en ansøgning om værtskabet for generalforsamlingen i 2023.

8. Danske Kirkedage.

Peter Skov-Jakobsen fremlagde oplægget fra Danske Kirkers Råd om model for Danske Kirkedage 2020 – 25, herunder at det er drøftet, at kirkedagene hver andet år lægges i København. Danske Kirkers Råd vil blive bedt om at udarbejde en realistisk økonomisk model for forsøgsperioden, som inddrager den samlede folkekirke.

9. Temadrøftelse om forholdet mellem embede og Præsters kompetence.

Biskopperne drøftede kompetenceprofilens indhold og mulige anvendelse i forhold til præsters arbejdssituation.

10. Ny præst, status og opfølgning.

Biskopperne drøftede, hvordan den nye efteruddannelse 'Ny Præst' er kommet i gang i de enkelte stifter, herunder uddannelseskonsulentens arbejdsområde.

11. Orientering og drøftelse af status på liturgiarbejdet, lanceringsplan for rapporterne, plan for opfølgningen.

Elof Westergaard orienterede om status for liturgiarbejdet og planen for lancering af debatten bredt i folkekirken. Debatten skal føre frem til en opsamling på bispemødet i oktober 2020. Ved Himmelske Dage på Heden 2019 præsenteres de tre liturgiarbejder samlet.

Ved det førstkommende bispemøde i København januar 2019 vil der blive præsenteret status på de to næste rapporter.

12. Orientering om evalueringen af Haderslevs kirke-skoletjeneste.

Marianne Christiansen orienterede om, at evalueringen stadig pågår.

13. Drøftelse af aktuelle samfundsmæssige spørgsmål.

Biskopperne drøftede den aktuelle situation blandt flygtninge og flygtninges ophold i Danmark, hvor flere af biskopperne havde modtaget konkrete henvendelser. Henrik Stubkjær gjorde opmærksom på problemstillingen om aktuelle udvisninger. Peter Skov-Jakobsen oplyste, at den traditionelle lysgudstjeneste i Vor Frue kirke i december måned vil i år have fokus på flygtningebørns vilkår, og der vil forud være en høring om flygtningebørns situation.

Biskopperne drøftede tillige antisemitisme problemerne i såvel det danske som det internationale samfund, og mindede i forbindelse med markeringen af 75 året for danske jøders redning om biskoppernes hyrdebrev fra 1943.

14. Orientering om forholdene for kontaktprester for hørehæmmede.

Marianne Christiansen orienterede om, at betjeningen af hørehæmmede er et kernefelt, da antallet af hørehæmmede bliver fortsat større. Biskopperne vil have fokus på området og vurdere det i en større sammenhæng.

15. Orientering om 'Danmarks kirker – rum, arkitektur og kunst'.

Peter Skov-Jakobsen orienterede om projektet 'Danmarks kirker – rum, arkitektur og kunst'. Biskopperne drøftede projektet. Det er op til hver enkelt biskop, hvorvidt man vil anbefale projektet.

16. Henvendelse fra Menighedsfakultetet og drøftelse af præstemangel.

Menighedsfakultetet har henvendt sig til bispekollegiet og rejst problematikken vedrørende dimensionering af studiepladser. Biskopperne drøftede henvendelsen og præstemangelen generelt, herunder dimensioneringen, der forstærker præstemanglen, og vil på den baggrund rette henvendelse til både universiteterne og politikerne vedrørende dimensionering og præstemangelsproblematik.

17. Siden sidst

Elof Westergaard refererede fra arbejdet i Foreningen for Kirkegårdskultur og oplyste herunder, at der vil blive arrangeret en konference med emnet 'Danskerne og Døden' i september 2019.

Der var skriftlig orientering fra Peter Fischer-Møllers deltagelse i bispevielsen i Uppsala den 3. juni 2018, hvor Åsa Nyström (Luleå) og Thomas Petersson (Visby) blev bispeviede. Ved et seminar for de deltagende biskopper, havde Peter Fischer Møller dagen før holdt et oplæg om Grøn teologi, som ærkebiskop Antje Jackelen responderede på.

Peter Skov-Jakobsen orienterede fra Jan Otto Myrstedts bispevielse i Norge.

Peter Skov-Jakobsen orienterede fra det seneste møde i Porvoo-samarbejdet, der var hans sidste som co-chairman. Opgaven går nu videre til den finske biskop Matti Reppo (Tampere).

Marianne Christiansen orienterede om, at Folkekirkens Ungdomskor har 50 års jubilæum, hvilket blandt andet er blevet markeret i Vor Frue Kirke i København, og at der er blevet skrevet et særligt værk i anledningen til brug ved Allehelgen.

18. Rapport fra udvalgene.

Elof Westergaard orienterede fra FUV. Der vil blive sendt ansøgninger til stiftsrådene til støtte for en nordisk netværkskonference i 2019 for mennesker med særlige behov, ligesom der vil blive sendt en ansøgning om arbejdet med pastoral læring i praksis. I FUV-regi skal der oprettes en

følgegruppe om opfølgning på minikonfirmandarbejdet. Biskopperne anbefalede sådanne ansøgninger.

Henrik Stubkjær orienterede fra referencegruppen Kirken på Landet, hvor også Landdistrikternes Fællesråd er repræsenteret. Der ønskes oprettet en vidensbank om forholdene i landdistrikterne/ landsognene. Vidensbanken oprettes af Landdistrikternes Fællesråd, og FUV vil udgøre en del af vidensbanken, og derfor opfordres stiftsrådene til at bevilge 7.000 kr. pr. år fra 2020 til vedligeholdelse af vidensbanken. Biskopperne anbefalede en sådan ansøgning.

Henrik Stubkjær orienterede fra Danske Kirkers Råd, hvor der er ansat en ny medarbejder til at varetage økumenisk dialog i forhold til unge mennesker. Endvidere afgiver Danske Kirkers Råd høringssvar på diverse lovforslag, der vedrører religionsfriheden i Danmark.

Henrik Wigh-Poulsen orienterede om, at en diakonikonference i januar 2018 afholdt i fællesskab mellem kommuner og folkekirken havde udmøntet sig i et nyt samarbejde; blandt andet afholdes der en opfølgende netværkskonference på Diakonhøjskolen i Århus stift, der finder sted 31. januar 2019.

Tine Lindhardt orienterede fra arbejdet i budgetfølgegruppen.

19. Kalender

Studietur sammen med Det mellemkirkelige Råd til Bruxelles 19. – 21. november 2018

Bispemøde den 2. – 4. januar 2018 i København (ingen delegationer)

Bispemøde den 23. – 26. april 2019 i Lolland-Falster

Nordisk bispemøde den 24. – 28. juni 2019 i Finland

Bispemøde den 22. – 25. oktober 2019 i Haderslev

Bispemøde den 2. – 3. januar eller 6. – 9. januar 2020 i København

Bispemøde den 28. april – 1. maj 2020 i Roskilde

Bispemøde den 27. – 30. oktober 2020 på Fyen

Bispemøde den 4. – 7. januar 2021 i København

Bispemøde den 27. – 30. april i Ribe

Bispemøde den 26. – 29. oktober 2021 i Aalborg

Bispemøde den 3. – 6. januar 2022 i København

Bispemøde den 26. – 29. april 2022 i Aarhus

Bispemøde den 25. – 28. oktober 2022 i Viborg

20. Eventuelt

Derudover mødtes biskopperne med stiftskontorcheferne og Kirkeministeriet den 24. oktober og modtog i alt yderligere 5 delegationer i løbet af bispemødet.

Spørgsmål vedrørende referatet i øvrigt: Lise-Lotte Rebel, Helsingør stift, mandag den 29. oktober
kl.11- 12. Telefonnummer: 49 21 35 00